

Fotografija: Radomir Sarađen

Nekoć je upravo pokladni ponedjeljak bio dan kada je HGZ imao tradicionalno prigodni koncert s plesom. Ove godine nema, naravno, plesa ni krabulja, ali

Društveni orkestar Vas poziva na koncert

u ponedjeljak, 7. ožujka 2011. u 20 sati

SKLADATELJI POD MASKOM

Iskušenju prerusavanja i (privremenog) uskakanja u tuđe identitete nisu odoljeli ni mnogi skladatelji. Mnogi su (ne bez nostalgije) obukli povijesne kostime i zaplesali starinske sarabande, gavote i menuete, a neki su se znali prerusiti i u određene svoje prethodnike, svjedočeći time svoju fascinaciju njihovim djelom i osobnošću. Često ćemo ih, maski unatoč, i prepoznati – smisao maskiranja i nije uvijek želja da zavaramo druge, već prije potreba da iskušamo osjećaj koji nam nikad do kraja neće biti dostupan: kako je biti u tuđoj koži ...

Zoran Juranić

Kao i uvijek kod društvenih koncerata, članovi HGZ-a dobivaju po jednu besplatnu ulaznicu.

NEPOZNATO IZDANJE SKLADBE DORE PEJAČEVIĆ

Skladateljica Dora Pejačević ima uistinu »drugi život«, kako glasi naslov jednog poglavlja knjige Koraljke Kos *Dora Pejačević* (izdanje Muzičkog informativnog centra Koncertne direkcije Zagreb, 2008). Uz nova notna izdanja i CD-ove, »vlastitu« web stranicu (<http://www.mic.hr/skladatelji/dora>) i mnoge napise, povremeno iskrasne nova Dora (slijedeći ne uvijek najbolje trendove mnogi si uzimaju za pravo groficu Pejačević imenovati samo njezinim osobnim imenom). Ovaj put je *Dora* došla u prave ruke: u knjižnicu HGZ-a, gdje se već tridesetak godina čuva njezina ostavština.

Riječ je o crno uvezanom i na prvi pogled posve neuglednom notnom svesku iz donacije jedne zagrebačke obitelji. Naslov na mađarskom nije mnogo obećavao: *Muzsika Mulatság. Klassikus és modern zeneszerzők kiválóbb művei*, tj. *Glazbena razonoda. Izvršna umjetnost klasičnih i modernih skladatelja*, u izdanju »Harmonie«, »dioničkog društva izdavača glazbene umjetnosti« iz Budimpešte, s prestižnom adresom: Váci-utca 20, već odavno najpoznatijom peštanskom trgovačkom ulicom. Zaključili bismo da se radi o još jednom izdanju tipičnom za salonsko muziciranje građanskog Zagreba iz prvih desetljeća 20. stoljeća, da nismo pozorno pogledali u sadržaj, u kojem su skladbe za klavir i glas uz klavir.

Prvi dio donosi klavirske »minijature velikih majstora« (Bach, Beethoven, Mozart i François-Joseph Gossec), s jednostavnim naslovima bez pobliže oznake odakle je neka *gavotta* ili *menuett*. Izdavači su vjerojatno zaključili da ne trebaju time opterećivati ondašnje ljubitelje glazbe. Potom slijedi desetak salonskih skladbi (*Chanson, Idylle, Romance, Melodie...*) mađarskih skladatelja. S jednom iznimkom: Pejacsevich Dóra grófnő, dakle: grofica Dora Pejačević. Naslov njezine skladbe *Panasz* odnosi se na četvrtu minijaturu *Tuzaljka* (njem. *Klage*) iz ciklusa *Sechs Fantasiestücke*, op. 17, napisanog 1903. godine.

U dijelu sveska sa skladbama za glas i klavir nalaze se popijevke, četiri čardaša i nekoliko ulomaka iz opereta. Dakako, ponovno mađarskih autora. Nepotrebno je na ovom mjestu ulaziti u raspravu što je »naša Dora« radila u tom društvu, dovoljno je znati da je rođena u Budimpešti od majke Mađarice. U svakom slučaju, Dora Pejačević bila je sudionikom europskih kulturnih krugova.

U prvi mah se čini da je naša skladateljica u društvu pretežno u Europi nepoznatih i nevažnih skladatelja, uz nekoliko iznimki kao što su Jenő Hubay i Ödön Mihalovich. Pa ipak, to je notno izdanje zabilježilo onodobnu »salonsku« glazbenu produkciju, ali i očito još i danas u Mađarskoj poznate i popularne melodije. Ako vas zanima kako zvuči nešto iz nove akvizicije naše knjižnice, poslušajte čardaš Jánosa Kurucz *A templomban harang kondul*, na snimci iz 1911. godine na http://gramofon.nava.hu/de/1029661271/a_templomban_harang_kondul_es_eszemadta. Zanimljivo je da melodija ne odgovara posve notnom zapisu iz izdanja, u kojem nije objavljen ni čardaš koji slijedi na snimci nakon uvoda.

The image shows a page of a musical score. At the top, it reads "Lassan fájdalmasan. p" and "Zenéjét szerző: Kurucz János." Below this, there are two systems of music. The first system is for voice (Ének) and piano (Zongora). The voice part has a treble clef and the piano part has a grand staff (treble and bass clefs). The lyrics are in Hungarian: "A temp-lom-ban ha-rang-kon-dul es - kü - vö - nél". The second system continues the music with the lyrics "vi - ga - lom - nál. me-nyasszony hó - fe - hér - be mint a nyí - ló". The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Rukopis *Tuzaljke* Dore Pejačević, kao ni cijelog ciklusa nije sačuvan. Možda ga je skladateljica bila poslala izdavaču, od kojega nikada nije vraćen. Nakladnička kuća »Harmonia« objavila je *Sechs Phantasiestücke* 1905. godine (godina prema navodu u popisu Koraljke Kos). Budući da nije bio običaj na notnim izdanjima bilježiti godinu izdavanja, ne možemo znati od kada datira ovaj u crno uvezani notni svezak, ali vjerojatno iz prva dva desetljeća 20. stoljeća.

I na kraju, veseli nas otkriće do sada nepoznatog izdanja, pa makar i samo jedne klavirske minijature Dore Pejačević. No priznajemo da su važnija druga izdanja skladbi objavljena za njezina života, kod izdavača u Beču (Edition Slave), Leipzigu (Forberg), Dresdenu (Hoffrath i Bock) i Budimpešti (Harmonia i Rózsavölgyi). A hrvatsko izdanje ciklusa op. 17 pod nazivom *Maštanja* (Zagreb: Čaklović, 1920) možete pogledati na izložbi *Art déco u HGZ-u*.

ART DÉCO u HGZ-u

Izložba u natuknicama

Na izložbi *Art déco i umjetnost u Hrvatskoj između dva rata* u Muzeju za umjetnost i obrt možete vidjeti i dvanaest notnih izdanja iz knjižnice HGZ-a, s naslovnica koje je oslikao Ivo Tijardović. Kao što smo i najavili, u predvorju naše dvorane Nada Bezić je postavila izložbu s građom iz HGZ-ove knjižnice i arhiva: knjige, note, časopisi, koncertni programi, spisi, računi i razglednice. Izložba se može pogledati svake večeri kada je u HGZ-u koncert ili radnim danom od 12 do 14 sati.

MUZIKA

Note (klavirske minijature, popijevke, klavirski izvanci opera) tiskane u Hrvatskoj, Italiji, Austriji, Češkoj, Francuskoj i Velikoj Britaniji između 1917. i 1933. godine.

Među njima su npr. dva fox-trota:

Georges Auric: *Aideu, New York!*

To.Kado (= Krsto Odak): *Tutankhamen, shimmy-foxtrot.*

DIZAJN

13 identificiranih autora,
rođenih između 1873. i 1899. godine:

Otto Antonini, Ljubo Babić, Joso Bužan, Natalija Sergejevna Gončarova, Dušan Janković, Vladimir Kirin, Jozo Kljaković, Tomislav Krizman, Hans Neumann, Marko Rašica, Ivo Tijardović, Radovan Tommaseo, Vladimir Ivanović Žedrinski

i

7 neidentificiranih autora,
među kojima je vjerojatno i Jean Cocteau.

Dora Pejačević: *Maštanja*. Zagreb: Čaklović, 1920.
detalj korica; autor R. T. (?)

EDITION SLAVE

bečka izdavačka kuća iz godina nakon Prvog svjetskog rata.
Dizajn naslovnica:

8 notnih izdanja Ive Tijardovića, i knjiga *Zlatarevo zlato*
A. Šenoe

2 notna izdanja Radovana Tommasea

1 notno izdanje Dušana Jankovića.

IVO TIJARDOVIĆ (1895–1976)

hrvatski skladatelj, libretist i slikar, djelovao je i kao dirigent, scenograf te kostimograf. Bio je predsjednik HGZ-a od 1946. do 1952. i tada je svojim ugledom pridonio da se HGZ ne ukine kao »preživjela ustanova«. Njegovo se ime nalazi među 15 imena najzaslužnijih osoba u povijesti HGZ-a uklesanih na mramornoj ploči u prizemlju HGZ-a.

RAZGLEDNICE

U HGZ-ovoj zbirci *rara* čuvaju se četiri razglednice koje je Tijardović dizajnirao oko 1920. godine za seriju »Internacionalni plesovi« zagrebačkog izdavača Josipa Čaklovića. S jednom od njih, na kojoj jedan par strastveno pleše fox-trot, čestitali smo vam novu godinu na našoj internetskoj stranici.

KULISA

»Časopis za kazalište, kino, variete, društvo i šport«, izlazio je u Zagrebu dva puta mjesečno od 1927. do 1941. Pratio je i operne premijere (npr. Vilma Nožinić na naslovnici iz 1928.), produkciju gramofonskih ploča (članak *Fotografiranje glasa* za tvornicu Edison Bell Penkala) i povremeno objavljivao glazbeni prilog (A. Profes/B. Chudoba: *Što radi naš Flek kad ide na Klek?*).

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.t-com.hr
KNJIŽNICA: 48 30 824
hgz.knjiznica@hgz.t-com.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822
ponedjeljak–petak 10–13 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXIV (2010/2011)

OŽUJAK

www.hgz.hr
hgz.info@hgz.t-com.hr

UREDNIŠTVO:
Eva Sedak
Nada Bezić
Maja Milošević

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

utorak, 1. III. u 20 sati

ART AGENT
Piano fortissimo
Filippo Gamba, klavir
Scarlatti, Debussy, Schubert, Brahms

subota, 5. III. u 19,30 sati

AKADEMSKI ZBOR »VLADIMIR
PRELOG«
*Svečani godišnji koncert povodom 20.
obljetnice rada zbora*
Dirigent: Iva Juras
Gosti: »SENIORI« AKADEMSKOGA
ZBORA CHEMICAE INGENIARIAE
ALUMNI

nedjelja, 6. III. u 20 sati

VIRTUOSO
AD LIBITUM 2
I. Zečević, violina; M. Otmačić, viola; D.
Paprić, klarinet; M. Šomodri, flauta; A.
Batinica, piccolo flauta; F. Novosel, tambura/
brač; L. Merčep, saksofon; F. Merčep;
marimba
Pijanisti: K. Hubak, K. Kebet, P. Čulibrk
*Mozart, Brahms, Jolivet, Vivaldi, Corelli,
Yuyama*
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

ponedjeljak, 7. III. U 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Skladatelji pod maskom
Društveni orkestar HGZ-a
Dirigent: Zoran Juranić
*Grieg, Ravel, Papandopulo, Kovarovic,
Saint-Saëns, Britten, Juranić*
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE
HGZ-a

utorak, 8. III. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Solist: Kajana Pačko, violončelo
Dirigent: Saša Britvić
Wagner, Čajkovski, Haydn

srijeda, 9. III. u 13 sati

Glazbena škola Vatroslava Lisinskog
*49. hrvatsko natjecanje učenika i studenata
glazbe i plesa*
Nastupaju puhački orkestri GŠ Pavla
Markovca, GŠ Vatroslava Lisinskog i gudački
orkestar GU Elly Bašić

četvrtak, 10. III. u 20 sati

HRVATSKA UDRUGA KLAPA
Ciklus koncerata dalmatinskih klapa grada
Zagreba
Klapa »Čakulone«, klapa »Cesarice«, klapa
»Sagena«, klapa »Petrada«

ponedjeljak, 14. III. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
*Društveni koncert u čast dr. Stjepana
Plaveca*
Društveni jazz orkestar HGZ-a – Big Band
Dirigent: Zlatko Dvoržak
Voditelj: Dubravko Majnarić
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE
HGZ-a

utorak, 15. III. u 20 sati

ART AGENT
Guitarra viva
Maroje Brčić, gitara
*Buxtehude, Bach, Schubert, Tansman,
Guastavino, Rodrigo*

utorak, 15. III. u 20 sati

(Podrumska dvorana)
HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Radionica utorkom
Voditelj: Tihomir Petrović
ULAZ SLOBODAN

četvrtak, 17. III. u 20 sati

Muzička akademija
*Završni koncert smotre Odsjeka za duhačke
instrumente*

nedjelja, 20. III. u 19 sati

DIAPASON FESTIVAL
Izvođači: S. F. Čaldarović, D. Detoni, Z.
Ivančić, Đ. Stanetti, klaviri; D. Ivanović,
A. Krpan, I. Novinc, violine; L. Brnadić,
A. Milošev, V. Peljhan, viole; J. Chelfi, S.
Mrčela, B. Pustički, violončela; D. Brozić,
D. Martinović, klarineti; N. Bobetko,
kontrabas; M. Gojčeta Silić, mezzosopran; D.
Golčić, oboa; B. Harkay, rog
*Brahms, Dohnányi, Franck, Mendelssohn,
Mozart, Prokofjev*

utorak, 22. III. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
Solisti: Danijel Bošnjak, flauta; Danijel
Detoni, klavir; Mario Ivelja, kontrabas;
Borna Šercar, bubnjevi
J. S. Bach, Bolling, Dedić

srijeda, 23. III. u 20 sati

KVARTET KLANG
Izvođači: Ana Lucić, klavir; Vlatka Peko,
klavir; Anita Primorac, udaraljke; Kaja
Farszky, udaraljke
*Bernstein, Knežavrek, Čop, Palanović,
Skender*

petak, 25. III. u 20 sati

Muzička akademija
*Završni koncert smotre Odsjeka za gudačke
instrumente i gitaru*

četvrtak, 31. III. u 20 sati

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH
UMJETNIKA
Izvođači: Ivan Novinc, violina i Srebrenka
Poljak, klavir
Bersa, Brahms, Josipović, Pejačević
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a